

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΜΠΑΚΙΡΤΖΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ: Κίνητρα συμμετοχής κοριτσιών σε παιδικές κατασκηνώσεις. Πιθανές διαφορές λόγω ηλικίας.

(Υπό την επίβλεψη του Επίκουρου κ.Κουθούρη Χαρίλαου)

Σκοπός της παρούσης μελέτης ήταν η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής κοριτσιών σε καλοκαιρινές κατασκηνώσεις στην Ελλάδα. Οι κατασκηνώσεις αποτελούν τμήμα της αγοράς της αναψυχής που τα τελευταία χρόνια γνωρίζει μεγάλη άνθιση στην Ελλάδα και η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής των παιδιών βοηθά τους αντίστοιχους οργανισμούς στην καλύτερη τμηματοποίησης της αγοράς των υποψηφίων πελατών τους, ανάλογα βέβαια με τις προδιαγραφές των υπηρεσιών που προσφέρουν (Marsh, 1999). Αναλυτικότερα: α)καταγράφηκαν τα σημαντικότερα κίνητρα που οδηγούν τα παιδιά (κορίτσια) σε συμμετοχή σε κατασκηνώσεις β)διερευνήθηκαν πιθανές διαφορές στα κίνητρα των κοριτσιών ανάλογα με την διαφορετική τους ηλικία. Το δείγμα της έρευνας απετέλεσαν 100 κορίτσια (12, 13 & 14 ετών με αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής 21.8%, 35.1% & 43.1%) που συμμετείχαν σε θερινή κατασκήνωση στο Λεκανοπέδιο Αττικής. Ως όργανο μέτρησης χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο καταγραφής των προσωπικών κινήτρων συμμετοχής σε παιδικές κατασκηνώσεις των Alexandris & Kouthouris (2004), που αποτελείτο από 24 μεταβλητές, ενώ οι απαντήσεις δόθηκαν σε πενταβάθμια κλίμακα Likert. Τα αποτελέσματα της έρευνας υποστήριξαν α)τα σημαντικότερα κίνητρα προς την συμμετοχή των κοριτσιών ήταν «να περάσω καλά» (MO=4.3, SD=.67), «να κάνω γνωριμίες» (MO=4.2, SD=.86), «να κάνω καινούργιους φίλους» (MO=4.1, SD=.79), β)η ανάλυση Anova ανέδειξε στατιστικά σημαντικές διαφορές ($F_{(3,96)}=4.5, p<.01$) μεταξύ των τριών ηλικιακών ομάδων μόνον στο κίνητρο «να εκτονωθώ», με τα κορίτσια της μικρότερης ηλικίας να σημειώνουν μικρότερες τιμές (MO=2.67 SD=.86) από ότι τα μεγαλύτερα κορίτσια (MO=4.1, SD=.65). Τα αποτελέσματα της έρευνας συζητούνται με στόχο την βοήθεια της διοίκησης των κατασκηνώσεων να σχεδιάζουν τα προγράμματα περισσότερο σύμφωνα με τις επιθυμίες των κατασκηνωτών τους.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»

Αριθ. Εισ.: 6005/1

Ημερ. Εισ.: 10-06-2008

Δωρεά:

Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ-ΤΕΦΑΑ

2007

ΜΠΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

004000088592

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	
Περιεχόμενα.....	
Εισαγωγή	
Σκοπός	
Μεθοδολογία	
Αποτελέσματα	
Συμπεράσματα	
Συζήτηση	
Βιβλιογραφία	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι κατασκηνώσεις αποτελούν τμήμα της αγοράς της αναψυχής που τα τελευταία χρόνια γνωρίζει μεγάλη άνθιση στην Ελλάδα και η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής των παιδιών βοηθά τους αντίστοιχους οργανισμούς στην καλύτερη τμηματοποίησης της αγοράς των υποψηφίων πελατών τους, ανάλογα βέβαια με τις προδιαγραφές των υπηρεσιών που προσφέρουν (Marsh, 1999).

Τα κίνητρα συμμετοχής σε κατασκηνώσεις είναι μια περιοχή που έχει προκαλέσει το ενδιαφέρον και των επιστημόνων ερευνητών , σε θεωρητικό επίπεδο , αλλά και των ίδιων των αρχηγών και των ιδιοκτητών των κατασκηνώσεων. Το ζητούμενο είναι η δρομολόγηση κατασκηνωτών , σε υπηρεσιών που θα στοχεύουν με ακρίβεια τις ανάγκες των κατασκηνωτών , κάποιες περιπτώσεις πελατών κατασκηνώσεων .

Η καταγραφή των κινήτρων είναι δύσκολη , διότι εμπλέκονται έννοιες όπως : λόγοι συμμετοχής , προσωπικά κίνητρα , λόγοι εμπλοκής στην κατασκηνωτική ζωή , προσδοκίες , φιλοδοξίες , προβολή .

Επίσης ανάλογα με την ηλικία των κατασκηνωτών , παιδιά , έφηβοι , νέοι , οικογένειες , ηλικιωμένοι , κοινωνικοοικονομικό στάτους , φύλο , κουλτούρα , εμπειρία , κλπ όλες οι παραπάνω παράμετροι διαφοροποιούνται . Στην συνέχεια θα παραθέσουμε τα αποτελέσματα επιστημονικών μελετών , με στόχο τον ευρύτερο προβληματισμό γύρω από το θέμα των κινήτρων που οδηγούν τα άτομα να συμμετέχουν σε μια κατασκήνωση.

Είναι σαφές επίσης , ότι όταν ένας αρχηγός κατασκήνωσης ή ο ιδιοκτήτης θελήσει να σχεδιάσει το πρόγραμμα , ή να εκφρασθεί με ασφάλεια αναφορικά με τα κίνητρα των ατόμων της δικής του κατασκήνωσης , οφείλει να έχει κάνει πρώτα επιστημονική έρευνα.

Τα προσωπικά κίνητρα είναι οι λόγοι που εξηγούν την προσκόλληση των ατόμων σε συγκεκριμένες συμπεριφορές . Αν και γνωρίζουμε την έννοια των κινήτρων , δεν υπάρχει ακριβής και από όλους παραδεκτός ορισμός των κινήτρων. Υποστηρίζεται ότι το κίνητρο είναι μία υποθετική εσωτερική διαδικασία , η οποία προμηθεύει την αναγκαία ενέργεια για την συμπεριφορά και την κατευθύνει προς ένα συγκεκριμένο στόχο". Ακόμη ερευνητές πρότειναν ότι τα άτομα μπορεί να παρακινούνται από μια ποικιλία προσωπικών κινήτρων : αυτά μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε εσωτερικά και εξωτερικά . Κατά τον Deci , (1975) τα εσωτερικά κίνητρα είναι αυτά που παρακινούν ένα άτομο να συμμετέχει σε μια δραστηριότητα για την ίδια

δραστηριότητα , για την απόλαυση και την ικανοποίηση που πηγάζει απλά από την παραγματοποίησή της . Τα άτομα που παρακινούνται εσωτερικά ωθούνται από τα κίνητρα που συνδέονται με τη μάθηση (π.χ. να μάθουν μια νέα δραστηριότητα), την ενθάρρυνση (π.χ. να ζήσουν ενθουσιώδης εμπειρίες , να διασκεδάσουν και να ζήσουν απολαύσεις) και την επίτευξη (π.χ. η εμπειρία της ικανοποίησης λόγω τελειοποίησης των ικανοτήτων).

Σε αντίθεση με την εσωτερική παρακίνηση , η εξωτερική παρακίνηση αναφέρεται σε μια ευρεία ποικιλία συμπεριφορών που πραγματοποιούνται ως μέσο για έναν απώτερο σκοπό , και όχι για την ίδια συμπεριφορά . Τα εξωτερικά προσωπικά κίνητρα σχετίζονται με την κοινωνική αποδοχή (προσχώρηση σε μια ομάδα και κοινωνικό ενδιαφέρον) και εξωτερικές ανταμοιβές (π.χ. οικονομική ανταμοιβή και αναγνώριση για την επίτευξη μιας συμπεριφοράς).

Οι κατασκηνώσεις στην Ελλάδα

Υπάρχουν περισσότερες από 300 παιδικές καλοκαιρινές κατασκηνώσεις στην Ελλάδα σήμερα. Λαμβάνουν χώρα σε μεγάλες εκτάσεις είτε στο βουνό , είτε στην θάλασσα. Μερικές από τις κατασκηνώσεις στην Ελλάδα οργανώνουν δραστηριότητες αναψυχής όπως orienteering κ.α.

Η κατασκήνωση είναι μια εποχιακή συνύπαρξη ατόμων σε ομάδα ή ομάδες που αποφάσισαν να μοιραστούν οργανωμένες αρχές συμβίωσης και κοινούς στόχους.

Σε κάθε πρόγραμμα αναψυχής , οι εκπαιδευτικές και αναψυχικές δραστηριότητες καθώς και τα αθλητικά προγράμματα οφείλουν να ικανοποιούν τις προσωπικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των συμμετεχόντων (Meier & Mitchell, 1993) και να μην είναι απλά για να υπάρχουν στο πρόγραμμα . Στην περίπτωση όμως των παιδικών κατασκηνώσεων , όπου συνήθως η ηλικία των παιδιών είναι 6-16 χρονών , σε συνδυασμό με την λήψη απόφασης για συμμετοχή που γίνεται μάλλον από τους γονείς , το ερώτημα είναι αν τα θέλω των παιδιών συμπίπτουν με τα θέλω των γονέων τους.

Γιατί ερευνούμε τα κίνητρα συμμετοχής σε παιδικές κατασκηνώσεις.

Θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί για ποιο λόγο μελετάμε τα κίνητρα συμμετοχής σε παιδικές κατασκηνώσεις. Είναι γεγονός ότι το επίκεντρο των ερευνών στον τομέα γενικότερα της αναψυχής (αλλά και πιο συγκεκριμένα των

κατασκηνώσεων) βρίσκεται σε ό, τι επηρεάζει τις επιλογές των ατόμων για συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής . Η κατανόηση αυτών των επιλογών συντελεί στον καθορισμό του προϊόντος που επιζητούν τα άτομα που εργάζονται στον τομέα της αναψυχής. Επίσης, οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τα κίνητρα για αναψυχή μπορεί να βοηθήσει τους υπευθύνους να δημιουργήσουν προγράμματα που έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να ελαχιστοποιούν ενδεχόμενες συγκρούσεις μεταξύ των συμμετεχόντων καθώς και να αυξήσουν τα ανθρώπινα οφέλη (Manfredo, Driver & Tarrant, 1996)

Έτσι, ο καθορισμός του γιατί τα άτομα συμμετέχουν σε μια δραστηριότητα συντελεί στον προγραμματισμό και στην προώθηση της αναψυχής αλλά και του αθλητισμού γενικότερα .

Κατά τους Schiffman & Kanuk , (2000) η έρευνα για την παρακίνηση μπορεί να δώσει πολύτιμες πληροφορίες στους επιχειρηματίες και στους συμμετέχοντες . Η έρευνα των προσωπικών κινήτρων είναι σημαντική για τους επιχειρηματίες επειδή δίνει απαντήσεις στην ερώτηση "γιατί", λαμβάνοντας υπόψη την συμπεριφορά των πελατών. Μόλις τα κίνητρα κατανοηθούν πλήρως μπορεί αυτές οι πληροφορίες να εφαρμοστούν σε μια πιο αποδοτική ομάδα πελατών και να κατανοηθούν οι ανάγκες και οι προσδοκίες τους (Zeithaml & Bitner , 2003).

(Πανεπιστημιακές σημειώσεις , Δρ. Κουθούρη Χαρίλαου).

Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσης μελέτης ήταν η διερεύνηση των κινήτρων συμμετοχής κοριτσιών σε καλοκαιρινές κατασκηνώσεις στην Ελλάδα.

Στην παρούσα μελέτη κυρίως σκοπός μας ήταν να έχουμε απαντήσεις σε ερωτήματα σχετικά με την συμπεριφορά των κατασκηνωτών και τους ώθησής τους στις παιδικές κατασκηνώσεις.

Έτσι, στοχεύσαμε κυρίως σε ερωτήματα όπως τα παρακάτω:

- Ποιοι είναι οι λόγοι που οδηγούν τα παιδιά στην συμμετοχή τους σε παιδικές κατασκηνώσεις τους καλοκαιρινούς μήνες;
- Υπάρχουν διαφορές στα κίνητρα συμμετοχής ανάμεσα στις στις διάφορες ηλικίες των κατασκηνωτριών;
- Ποιο είναι το πιο σημαντικό κίνητρο συμμετοχής των παιδιών στις κατασκηνώσεις το καλοκαίρι;

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Το δείγμα της παρούσας έρευνας αποτέλεσαν 100 κορίτσια ($n=100$), τα οποία συμμετείχαν σε θερινή κατασκήνωση στο Λεκανοπέδιο Αττικής. Οι ηλικίες με τις οποίες ασχοληθήκαμε ήταν από 12 έως 14 χρονών με αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής 21.8%, 35.1% & 43.1%.

Αναλυτικότερα: α) καταγράφηκαν τα σημαντικότερα κίνητρα που οδηγούν τα παιδιά (κορίτσια) σε συμμετοχή σε κατασκηνώσεις β) διερευνήθηκαν πιθανές διαφορές στα κίνητρα των κοριτσιών ανάλογα με την διαφορετική τους ηλικία.

Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι το αντικείμενο της παρούσας έρευνας ήταν να εξετάσουμε θέματα συμπεριφοράς και κίνητρα συμμετοχής που σχετίζονται με τις κατασκηνώτριες και όχι με τους γονείς και κατά πόσο σε αυτή την απόφαση των παιδιών για συμμετοχή επεμβαίνουν οι γονείς. Αν και πιστεύουμε ότι τον σημαντικότερο ρόλο στην απόφαση συμμετοχής των παιδιών σε κατασκηνώσεις τον παίρνουν οι γονείς. Καθώς, παιδιά χωρίς κάποια κατασκηνωτική εμπειρία ακολουθούν την απόφαση των γονέων να συμμετάσχουν σε κάποια κατασκήνωση και έπειτα είναι δική τους η απόφαση, αν έμειναν ευχαριστημένα από την εμπειρία τους αυτή θα συνεχίσουν αν όχι εγκαταλείπουν.

Ως όργανο μέτρησης χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο καταγραφής των προσωπικών κινήτρων συμμετοχής σε παιδικές κατασκηνώσεις των Alexandris & Kouthouris (2004), που αποτελείται από 24 μεταβλητές, ενώ οι απαντήσεις δόθηκαν σε πενταβάθμια κλίμακα Likert. Τα ερωτηματολόγια δόθηκαν προς απάντηση την πρώτη μέρα της β' κατασκηνωτικής περιόδου αφού πρώτα πήραμε την έγκριση από την διοίκηση της κατασκήνωσης και από τον αρχηγό. Το ίδιο ερωτηματολόγιο δόθηκε και την τελευταία μέρα της κατασκηνωτικής περιόδου τις ίδιες κατασκηνώτριες για να μελετηθούν και οι διαφορές μετά από τις εμπειρίες που έζησαν κατά την διάρκεια της περιόδου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήσαμε τον πρόγραμμα SPSS.

Τα αποτελέσματα της έρευνας υποστήριξαν α) τα σημαντικότερα κίνητρα προς την συμμετοχή των κοριτσιών ήταν «να περάσω καλά» ($MO=4.3$, $SD=.67$), «να κάνω γνωριμίες» ($MO=4.2$, $SD=.86$), «να κάνω καινούργιους φίλους» ($MO=4.1$, $SD=.79$),

Πίνακας 1.

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Για να ζήσω εμπειρίες	100	1	5	4,11	,898
Γιατί μου το αρέσει το κλίμα	100	1	5	3,82	,947
Μου αρέσει η κατασκηνωτική ζωή	100	1	5	3,82	1,058
Για να κάνω διακοπές	100	1	5	3,71	1,192
Για να περάσω καλά	100	2	5	4,38	,678
Για να εκτονωθώ	100	1	5	3,70	1,124
Για να κάνω καινούργιους φίλους	100	2	5	4,17	,792
Για να κάνω γνωριμίες	100	1	5	4,20	,865
Για να δω παλιά στελέχη	100	1	5	3,68	1,230
Για να δω τους φίλους μου	100	1	5	4,16	1,042
Για να νιώσω ανεξάρτητος	100	1	5	3,82	1,067
Για να φύγω από τους γονείς μου	100	1	5	3,69	1,293
Για να φύγω από το σπίτι	100	1	5	3,66	1,312
Για να συμμετέχω σε δραστηριότητες περιπέτειας	100	1	5	3,79	1,104
Για να συμμετέχω σε αθλητικές δραστηριότητες	100	1	5	3,59	1,129
Για να συμμετέχω σε περιβαλλοντικά παιχνίδια	100	1	5	3,26	1,134
Για να παίζω στην λίμνη	100	1	5	2,78	1,299
Για να συμμετέχω σε καλλιτεχνικές δραστηριότητες	100	1	5	3,35	1,167
Για να είμαι κοντά στην φύση	100	1	5	3,75	1,067
Για να φύγω από το περιβάλλον της πόλης	100	1	5	4,03	1,077
Για να ζήσω καθαρό αέρα	100	1	5	3,80	1,172
Γιατί δεν έχω τι να κάνω το καλοκαίρι	100	1	5	2,58	1,387
Γιατί επέμεναν οι γονείς μου	100	1	5	2,08	1,331
Δεν έχω ιδιαίτερο λόγο	100	1	5	2,50	1,534
Valid N (listwise)	100				

β)η ανάλυση Ανονα ανέδειξε στατιστικά σημαντικές διαφορές ($F_{(3,96)}=4.5$, $p<.01$) μεταξύ των τριών ηλικιακών ομάδων μόνον στο κίνητρο «να εκτονωθώ», με τα

κορίτσια της μικρότερης ηλικίας να σημειώνουν μικρότερες τιμές (MO=2.67 SD=.86) από ότι τα μεγαλύτερα κορίτσια (MO=4.1, SD=.65).

Αναλυτικότερα δίνονται τα αποτελέσματα σε όλες τις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν οι κατασκηνώτριες με μέση τιμή και διακύμανση, όπως ήταν στο ερωτηματολόγιο που τους δόθηκε, στον παρακάτω πίνακα.

Στο ερώτημα “δεν έχω τι άλλο να κάνω το καλοκαίρι”, παρατηρούμε ότι οι περισσότερες κατασκηνώτριες διαφωνούν τελείως με αυτή την άποψη με ποσοστό 32%. Επίσης 40% απαντούν ότι διαφωνούν τελείως με την άποψη “δεν έχω κάποιο ιδιαίτερο λόγο που ήρθα”, που σημαίνει ότι συνειδητοποιημένα συμμετέχουν επειδή τους αρέσει η κατασκηνωτική ζωή και είναι επιλογή τους να περνούν το καλοκαίρι τους εκεί παρά κάπου αλλού.

Πίνακας 2.

Δεν έχω τι άλλο να κάνω το καλοκαίρι

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ τελείως	32	31,4	32,0	32,0
	διαφωνώ	20	19,6	20,0	52,0
	Δεν ξέρω να πω με ακρίβεια	15	14,7	15,0	67,0
	Συμφωνώ	24	23,5	24,0	91,0
	Συμφωνώ τελείως	9	8,8	9,0	100,0
	Total	100	98,0	100,0	

Πίνακας 3.

Δεν έχω ιδιαίτερο λόγο

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ τελείως	40	39,2	40,0	40,0
	Διαφωνώ	18	17,6	18,0	58,0
	Δεν ξέρω να πω με ακρίβεια	10	9,8	10,0	68,0
	Συμφωνώ	16	15,7	16,0	84,0
	Συμφωνώ τελείως	16	15,7	16,0	100,0
	Total	100	98,0	100,0	
Missing	System	2	2,0		
Total		102	100,0		

Όσον αφορά την συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής και αθλητικές δραστηριότητες έχουμε μεγάλο ποσοστό που συμφωνεί με την άποψη της συμμετοχής σε κατασκήνωση για τις δραστηριότητες αυτές. Με ποσοστά 39% να συμφωνεί και 29% να συμφωνεί τελείως στην συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής (περιπέτειας) και αντίστοιχα για τις αθλητικές δραστηριότητες 44% συμφωνεί και 20 % συμφωνεί τελείως. Από αυτά τα αποτελέσματα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ένα από τα πιο σημαντικά κίνητρα είναι και η ευκαιρία που τους δίνεται να εντάσσονται σε ομαδικά παιχνίδια να συνεργάζονται και να έχουν επαφή με τα υπόλοιπα παιδιά της κατασκήνωσης .Να σημειώσουμε ότι τα κίνητρα συμμετοχής σε δραστηριότητες αναψυχής επηρεάζονται τόσο από τα αποτελέσματα προηγούμενων εμπειριών σε ιδέες ή παρόμοιες δραστηριότητες όσο και από τον τύπο της συμμετοχής (ομαδική, ατομική)

- Σημαντικό είναι να αναφερθούμε στο ερώτημα αν συμμετείχαν στην κατασκήνωση “επειδή επέμεναν οι γονείς μου “ .

Πίνακας 4.

Επέμεναν οι γονείς μου

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ τελείως	49	48,0	49,0	49,0
	διαφωνώ	22	21,6	22,0	71,0
	Δεν ξέρω να πω με ακρίβεια	8	7,8	8,0	79,0
	Συμφωνώ	14	13,7	14,0	93,0
	Συμφωνώ τελείως	7	6,9	7,0	100,0
	Total	100	98,0	100,0	
Missing	System	2	2,0		
Total		102	100,0		

Βλέποντας και τον παραπάνω πίνακα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των κατασκηνωτριών διαφωνεί και διαφωνεί τελείως με την άποψη αυτή που σημαίνει ότι με δική τους θέληση και επειδή αγαπούν την κατασκηνωτική ζωή συμμετέχουν και χωρίς καμία πίεση από τους γονείς.

Στους πίνακες που ακολουθούν μπορούμε να παρατηρήσουμε , από τα μεγάλα ποσοστά που παρουσιάζονται στις απαντήσεις “ συμφωνώ ” και συμφωνώ τελείως ” , την επιθυμία των παιδιών να αποδράσουν από την καθημερινότητα και την ρουτίνα της πόλης , του σπιτιού και του σχολείου και να ζήσουν ελεύθερα χωρίς τις έγνοιες όπως έχουν όλο τον χειμώνα .

Πίνακας 5.

Για να νιώσω ανεξάρτητος

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ τελείως	4	3,9	4,0	4,0
	διαφωνώ	8	7,8	8,0	12,0
	Δεν ξέρω να πω με ακρίβεια	19	18,6	19,0	31,0
	Συμφωνώ	40	39,2	40,0	71,0
	Συμφωνώ τελείως	29	28,4	29,0	100,0
	Total	100	98,0	100,0	
Missing	System	2	2,0		
Total		102	100,0		

Πίνακας 6.

Για να φύγω λίγο από τους γονείς

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ τελείως	8	7,8	8,0	8,0
	διαφωνώ	14	13,7	14,0	22,0
	Δεν ξέρω να πω με ακρίβεια	13	12,7	13,0	35,0
	Συμφωνώ	31	30,4	31,0	66,0
	Συμφωνώ τελείως	34	33,3	34,0	100,0
	Total	100	98,0	100,0	
Missing	System	2	2,0		
Total		102	100,0		

Πίνακας 7.

Για να φύγω από το σπίτι

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ τελείως	8	7,8	8,0	8,0
	διαφωνώ	16	15,7	16,0	24,0
	Δεν ξέρω να πω με ακρίβεια	12	11,8	12,0	36,0
	Συμφωνώ	30	29,4	30,0	66,0
	Συμφωνώ τελείως	34	33,3	34,0	100,0
	Total	100	98,0	100,0	
Missing	System	2	2,0		
Total		102	100,0		

Πίνακας 8.

Για να φύγω από το περιβάλλον της πόλης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ τελείως	5	4,9	5,0	5,0
	διαφωνώ	5	4,9	5,0	10,0
	Δεν ξέρω να πω με ακρίβεια	11	10,8	11,0	21,0
	Συμφωνώ	40	39,2	40,0	61,0
	Συμφωνώ τελείως	39	38,2	39,0	100,0
	Total	100	98,0	100,0	
Missing	System	2	2,0		
Total		102	100,0		

Εξίσου μεγάλο, της τάξης του 70%, είναι και το ποσοστό συνολικά που συμφωνεί και συμφωνεί τελείως, με την άποψη ότι συμμετέχουν για να βρίσκονται κοντά στην φύση ($MO=3,75, SD=1,06$).

Συνοπτικά:

Διαπιστώνουμε από τα αποτελέσματα της έρευνας ότι τα κορίτσια στις αναπτυξιακές ηλικίες επιθυμούν και επιδιώκουν να συμμετέχουν σε κατασκηνωτικά προγράμματα με δική τους βούληση, και ότι αυτή η συμμετοχή δεν έχει σχέση με την επιμονή των γονέων. Από τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούμε να ερμηνεύσουμε ότι οι κοπέλες σε αναπτυξιακές ηλικίες (12-16 ετών) έχουν την ανάγκη φυγής από το περιβάλλον της πόλης, καθώς επίσης και την επιθυμία της αίσθησης της ανεξαρτησίας από τους γονείς και το σπίτι, καθώς και την ένταξή τους σε αθλητικά σε προγράμματα επιδιώκοντας την συνεργασία και επαφή με άλλα παιδιά της ηλικίας τους. Είναι σημαντικό να πούμε ότι τα παιδιά αυτά έχουν συνδεθεί με την κατασκηνωτική ζωή και επιθυμούν να συμμετέχουν κάθε χρόνο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- Τα κίνητρα συμμετοχής σε ένα ευρύ φάσμα αθλητικών δραστηριοτήτων είναι πολυάριθμα, ποικίλα και χωρίζονται σε εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα.
- Πιο συγκεκριμένα, για τα κίνητρα συμμετοχής σε δραστηριότητες αναψυχής έχουν διεξαχθεί πολλές έρευνες που καταλήγουν σε παρόμοια αποτελέσματα. Η συνοχή της οικογένειας, η διασκέδαση, η απόλαυση της φύσης, η βελτίωση των σωματικών ικανοτήτων, η υγεία κ.α. αναφέρθηκαν από τους ερωτηθέντες ως πιθανά οφέλη από την συμμετοχή τους σε δραστηριότητες αναψυχής.
- Όσον αφορά στα κίνητρα συμμετοχής σε παιδικές κατασκηνώσεις, τα παιδιά σε σχετικές έρευνες τόνισαν την σημασία της κατασκήνωσης για την υγεία τους, την δημιουργία φίλων, την αποκόμιση εμπειριών και την εκμάθηση δεξιοτήτων που θα τους χρειαστούν και στην ζωή έξω από την κατασκήνωση.

- Τέλος , η σημασία της παρούσας έρευνας έγκειται στην κατανόηση των κινήτρων συμμετοχής των παιδιών σε μια διαφορετική μορφή καλοκαιρινών παιδικών κατασκηνώσεων , στις κατασκηνώσεις "περιπέτειας " και επακόλουθος στην εφαρμογή των πληροφοριών άμεσα στα προγράμματα αναψυχής αυτών των κατασκηνώσεων για την ικανοποίηση των αναγκών και των προσδοκιών των παιδιών.

(Πανεπιστημιακές σημειώσεις για το μάθημα της ειδικότητας "αναψυχή ανοιχτών χώρων" , Δρ. Κουθούρης Χαρίλαος)

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ήταν σημαντικό για εμάς αλλά και για την ερευνά μας , η συμμετοχή μας στην κατασκήνωση σαν ειδικά στελέχη και ομαδάρχες και η συναναστροφή μας με τις κατασκηνώτριες , γεγονός που μας βοήθησε να βγάλουμε συμπεράσματα σχετικά με τα κίνητρα συμμετοχής τους σε κατασκηνώσεις αλλά και για την προτίμηση να συμμετάσχουν στην συγκεκριμένη κατασκήνωση.

Σαν ειδικά στελέχη ασχοληθήκαμε με τα παιχνίδια αναψυχής τα οποία απασχόλησαν όλες τις ηλικίες αγοριών και κοριτσιών , έτσι διαπιστώσαμε ότι οι κατασκηνωτές των μικρότερων ηλικιών έδειχναν περισσότερο ενδιαφέρον και είχαν μεγαλύτερη συμμετοχή στα παιχνίδια . Μέσα από την έρευνά αυτή αλλά και από την συμμετοχή μας στην κατασκητωνική ζωή, παρατηρήσαμε στην πορεία ότι προκύπτουν και άλλα θέματα τα οποία θα μπορούσαμε να εξετάσουμε και να αναλύσουμε σε άλλη μελέτη , όπως τα ψυχολογικά και κοινωνικά οφέλη που μπορεί να έχει ένα παιδί από την ζωή και τις εμπειρίες της κατασκήνωσης , την επίδραση που έχουν τόσο οι γονείς αλλά και οι φίλοι για την προσκόλληση των παιδιών στην κατασκήνωση . Σε μία άλλη έρευνα του Marsh , (1999) που αποτελούσε ανασκόπηση ενός αριθμού μελετών που διεξήχθησαν τα τελευταία 30 χρόνια , και βασιζόνταν σε μικρά δείγματα σε συγκεκριμένες κατασκηνώσεις και όχι σε μια ποικιλία κατασκηνώσεων έγινε μετά-ανάλυση 22 μελετών που αφοσιώνονταν στην αυτοεκτίμηση, αυτοπεποίθηση καθώς και σε άλλες διαστάσεις του αυτό-. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η κατασκήνωση είχε μια θετική επιρροή σε όλες τις διαστάσεις του αυτό- σε σχετικά μικρές χρονικές περιόδους σε όλες τις ηλικίες , αλλά πιο συγκεκριμένα μεταξύ νεότερων κατασκηνωτών . Το άλλο σημαντικό αποτέλεσμα ήταν ότι οι κατασκηνωτές που έδωσαν βάση στην βελτίωση των διαστάσεων του αυτό- ήταν πιο πιθανό να επηρεαστούν . Έτσι, ο σκόπιμος προγραμματισμός που πραγματοποιείται στις κατασκηνώσεις και σχετίζεται με την διαμόρφωση των διαστάσεων του αυτό-, πιο συχνά οδηγεί σε βελτιώσεις.

Σε έρευνα των Alexandris & Kouthouris , (2005) διερευνήθηκαν τα προσωπικά κίνητρα συμμετοχής σε καλοκαιρινές παιδικές κατασκηνώσεις . Από τα αποτελέσματα της έρευνας προέκυψε ότι η γνωριμία με νέους φίλους , ήταν ο πιο σημαντικός παράγοντας (M=4.21) και ακολούθησε η εμπειρία από την συμμετοχή στην κατασκήνωση (M=4.01) και η συνάντηση με παλιούς φίλους ήρθε σε τρίτη σε προτίμηση (M=3.76) . Στην δική μας έρευνα τα αποτελέσματα σχετικά με τα προσωπικά κίνητρα θα λέγαμε ότι μοιάζουν με την έρευνα των Alexandris & Kouthouris καθώς ο πιο σημαντικός παράγοντας συμμετοχής από τα αποτελέσματα ήταν "να περάσω καλά " (M=4.3) , στην συνέχεια "να κάνω γνωριμίες " (M=4.2) και στην τρίτη προτίμηση "για να κάνω καινούργιους φίλους " , (M=4.1)

Σε άλλη έρευνα του Dworken , (1999) σχετικά με τα κίνητρα , βρήκε ότι οι κατασκηνωτές ένιωθαν ότι μάθαιναν "ανθρώπινες δεξιότητες " στην κατασκήνωση

που θα τους ήταν χρήσιμες σε άλλους τομείς της ζωής . Αυτοί οι κατασκηνωτές ανέφεραν ότι οι δεξιότητες που μάθαιναν στην κατασκήνωση , όπως η ηγεσία , η επικοινωνία , η οργάνωση και η λήψη αποφάσεων ήταν σημαντικές για την συνεργασία τους με άλλους ανθρώπους . Τα αποτελέσματα της παραπάνω έρευνας συμπίπτουν με την σχετική έρευνα που διεξάγαμε αφού βλέπουμε από τα υψηλά ποσοστά στην συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες αναψυχής ότι η συμμετοχή τους αυτή ευθύνεται στην ανάγκη για συνεργασία , την επικοινωνία όπως επίσης και στην επαφή με τα υπόλοιπα παιδιά της κατασκήνωσης . Σχετική έρευνα για τα κίνητρα συμμετοχής σε αθλητικές δραστηριότητες έκανα και οι Hubbard & Mannell , (2001) ερευνώντας τα κίνητρα σε εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης , τεσσάρων εταιριών που ασχολούνταν με υπηρεσίες αναψυχής . Με την χρήση της πενταβάθμιας κλίμακας Likert με τιμές να ξεκινούν από το 1 (καθόλου) έως 5 (πάρα πολύ) τα άτομα ανταποκρίθηκαν σε 2 ερωτήσεις " συμμετέχω ή θα ήθελα να συμμετέχω για την προσωπική μου διασκέδαση και ικανοποίηση " και " συμμετέχω ή θα ήθελα να συμμετέχω γιατί είναι καλό για την υγεία μου . Τα άτομα απάντησαν ότι παρακινήθηκαν πολύ έως πάρα πολύ να συμμετέχουν για την προσωπική τους διασκέδαση και ικανοποίηση καθώς και για τα οφέλη υγείας . Παρόμοια συμπεράσματα βγάλαμε και από την δική μας έρευνα σχετικά με τις αθλητικές δραστηριότητες αναφερόμενοι όμως σε κορίτσια αναπτυξιακών ηλικιών που συμμετείχαν στην κατασκήνωση .

Οι Duda & Tappe, (1989) πρότειναν ότι οι παράγοντες που καλύπτουν το εύρος των κινήτρων που ωθούν τα άτομα προς την συμμετοχή σε άσκηση είναι : η υπεροχή , ο συναγωνισμός , οι κοινωνικοί δεσμοί , η αναγνώριση , οφέλη στην υγεία και η σωματική ικανότητα . Δύο ακόμη παράγοντες προστέθηκαν από τους Markland & Hardy , (1993) η διασκέδαση και η αναψυχή . Από την έρευνά μας προκύπτει ότι η διασκέδαση και η αναψυχή είναι από τους σημαντικότερους παράγοντες , οι οποίοι παρακινούν τα παιδιά να συμμετέχουν σε παιδικές κατασκηνώσεις . Είναι δύο παράγοντες οι οποίοι σύμφωνα με την έρευνά μας , συμβαδίζουν με την άποψη των παιδιών για συμμετοχή στις κατασκηνώσεις για να φύγουν από το σπίτι και από τους γονείς και να νιώσουν για λίγο ανεξάρτητοι .

Σχετική έρευνα με αυτή που κάναμε θα μπορούσε να γίνει σε παιδιά-κατασκηνωτές του άλλου φύλου αλλά και διαφορετικών ηλικιών ή ακόμη και σε διαφορετικού τύπου κατασκηνώσεις (π.χ . Sports Camps , Adventure games) . Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να εξεταστούν οι διαφορές των κινήτρων ανάμεσα σε αγόρια και κορίτσια αλλά και στα διαφορετικά ηλικιακά γκρουπ που φιλοξενούν οι κατασκηνώσεις .

Τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας συζητούνται με στόχο την βοήθεια της διοίκησης των κατασκηνώσεων να σχεδιάζουν τα προγράμματα περισσότερο σύμφωνα με τις επιθυμίες και τις ανάγκες των κατασκηνωτών τους ώστε να μένουν ευχαριστημένοι και να επιλέγουν την κατασκήνωσή τους .

Βιβλιογραφία

Alexandris, K., & Kouthouris, C. (2005). Personal Incentives for Participation in Summer Children Camps : Investigating their relationships with Satisfaction and Loyalty. *Manazing Leisure* , 10, 1-15.

Ashford, B., Bibble, S., & Goudas, M. (1993). Participation in community sports centre : Motives and predictors of enjoyment. *Journal of Sport Science* , 11, 249-256.

Deci, E. L. (1975). *Intrinsic Motivation*. New York:Plenum Press.??

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). Intrinsic Motivation and Self-determination of Human Behaviour. New York: Plenum Press.??

Duda, J. L., & Tappe, M. K. (1989). The personal incentives for exercise questionnaire: Preliminary development. *Perceptual and Motor Skills*, 68, 23-26.

Dworken, B. S. (1999). Campers speak: New England youth share ideas on societal issues. *Camping Magazine*, 72 (5), 30-34..

Hubbard, J., & Mannell, R. C. (2001). Testing Competing Models of the Leisure Constraint Negotiation Process in a Corporate Employee Recreation Setting. *Leisure Science* , 23, 145-163.

Manfredo, M. J., Driver, B. L., & Tarrant, M. A. (1996). Measuring leisure motivation: A Meta-Analysis of the Recreation Experience Preference Scales. *Journa_of Leisure Research*, 28 (3), 188-213.

Markland, D., & Hardy, L. (1993). The exercise motivations inventory: preliminary development and validity of a measure of individuals' reasons for participation in regular physical exercise. *Personality and Individual Differences*, 15 (3), 289-96

Marsh, P. (1999). Does camp enhance self-esteem? *Camping Magazine*, 72 (6), 36-40.

Schiffman, L., & Kanuk, L. (1999). *Consumer Behaviour (7th Edition)*. NJ: Prentice-Hall.

Winter, P. L., Cialdini, R. B., Bator, R. J., Rhoads, K., & Sagarin, B. J. (1998).

An analysis of normative messages in signs at recreation setting. *Journal of Interpretation Research*, 3 (1), 39-47.

Zeithan, V. A., & Bitner, M. J. (2003). *Services Marketing: Integrating Customer Focus Across the Firm*. New York: McGraw-Hill.??

Πανεπιστημιακές σημειώσεις του μαθήματος της ειδικότητας «Αναψυχή Ανοιχτών Χώρων» Δρ.Κουθούρης Χαρίλαος, Επίκουρος καθηγητής .